

RAMOWY PLAN DZIAŁALNOŚCI ZWIĄZKU GMIN I POWIATÓW SUBREGIONU PÓŁNOCNEGO WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO NA 2022 ROK

Związek w okresie 2022 roku zamierza realizować zadania zmierzające do osiągnięcia następujących celów Związku:

- I. Współdziałanie na rzecz efektywnego wykorzystania środków unijnych w perspektywie finansowej na lata 2021-2027
- II. Budowa subregionalnej sieci tras rowerowych, ze szczególnym uwzględnieniem szlaków o znaczeniu międzynarodowym, krajowym i regionalnym
- III. Rozbudowa, integracja oraz unowocześnienie systemu transportowego i komunikacyjnego w subregionie, ze szczególnym uwzględnieniem transportu publicznego w głównych węzłach
- IV. Poprawa jakości środowiska przyrodniczego, ze szczególnym uwzględnieniem poprawy jakości powietrza, wykorzystywania odnawialnych źródeł energii i ochrony różnorodności biologicznej
- V. Wspomaganie członków Związku w realizacji zadań własnych i zleconych
- VI. Działalność promocyjna
- VII. Inne działania

Ad. I. Współdziałanie na rzecz efektywnego wykorzystania środków unijnych w perspektywie finansowej na lata 2021-2027

W 2022 roku przewiduje się przygotowanie przez pracowników Biura Związku Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Subregionu Północnego Województwa Śląskiego na lata 2021-2027, na podstawie otrzymanych wyników diagnozy społecznej, gospodarczej, środowiskowej i przestrzennej. Diagnoza zostanie uprzednio przygotowana przez Wykonawcę zewnętrznego we współpracy z Urzędem Miasta Częstochowy, pełniącego rolę Instytucji Pośredniczącej w ramach Regionalnych Inwestycji Terytorialnych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020.

Pracownicy Biura Związku opracują *Strategię Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Subregionu Północnego Województwa Śląskiego* jako strategię terytorialną w rozumieniu art. 23 projektu tzw. rozporządzenia ogólnego, zawierającą w szczególności:

- 1) syntezę diagnozy obszaru wraz z analizą problemów, potrzeb i potencjałów rozwojowych,
- 2) cele strategiczne rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym;
- 3) kierunki działań podejmowanych dla osiągnięcia celów strategicznych;

- 4) analizę potencjalnych źródeł finansowania kluczowych działań wskazanych w strategii wraz z modelem partnerskiej realizacji projektów,
- 5) oczekiwane rezultaty planowanych działań,
- 6) obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa,
- 7) obszary strategicznej interwencji kluczowe dla obszaru, jeżeli takie zidentyfikowano, wraz z zakresem planowanych działań
- 8) system realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych.

W 2022 roku planuje się ponadto:

- przeprowadzenie konsultacji społecznych strategii terytorialnej, w tym konsultacji online za pośrednictwem formularza zgłaszania uwag oraz cyklu warsztatów konsultacyjnych z przedstawicielami samorządów, NGO i instytucji pomocy społecznej, biznesu wraz z B+R oraz mieszkańcami. Przygotowanie raportu z przeprowadzonych konsultacji;
- przeprowadzenie ewaluacji ex-ante, tj. uprzedniej ewaluacji trafności, przewidywanej skuteczności i efektywności realizacji strategii;
- przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko powstałego dokumentu;
- przedłożenie projektu strategii zarządowi województwa oraz Ministrowi właściwemu ds. rozwoju regionalnego celem wydania opinii dotyczącej sposobu uwzględnienia ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej określonych w strategii rozwoju województwa. Po przeprowadzeniu uzgodnień Strategii Terytorialnej zostanie opracowana ostateczna wersja Strategii celem przyjęcia jej uchwałą organu stanowiącego Związku, tj. Walnego Zebrania Członków Związku.

Ponadto, w ramach procesu przygotowawczego do Nowej Perspektywy Finansowej na lata 2021-2027, Związek Gmin i Powiatów Subregionu Północnego Województwa Śląskiego będzie współpracował ściśle z Instytucją Zarządzającą w zakresie:

- udziału przedstawiciela Związku w pracach Komitetu Monitorującego;
- badań ewaluacyjnych, analiz, ekspertyz prowadzonych lub zleczanych przez Instytucje Zarządzające Programami Operacyjnymi, Ministerstwo właściwe ds. rozwoju regionalnego, Komisję Europejską
- przygotowania założeń dla Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych oraz innych dokumentów programowych

Ad. II. Budowa subregionalnej sieci tras rowerowych

W 2022 roku planuje się opracowanie ostatecznej koncepcji przebiegu regionalnych tras rowerowych nr 6 i 609 wraz z niezbędnymi opiniami i uzgodnieniami, w tym w szczególności:

- a. Analizę i wyznaczenie przebiegu tras rowerowych wraz z wariantami wynikającymi z możliwości realizacyjnych tj. koniecznych inwestycji w infrastrukturę rowerową, dokumentów planistycznych oraz uzgodnień (opinii).

- b. Analizę tzw. wąskich gardeł w przebiegu tras rowerowych, barier i kolizji terenowych z różnymi elementami infrastruktury (istniejącej i planowanej).
- c. Wskazanie niezbędnych inwestycji w infrastrukturę rowerową (punktową oraz liniową) koniecznej do powstania tras rowerowych o odpowiednim standardzie, z oszacowaniem kosztów realizacji (metodą wskaźnikową) oraz sporządzeniem założeń do dalszych prac projektowych, zgodnie ze Standardami Rowerowymi przyjętymi przez Zarząd Województwa Śląskiego dla tras rowerowych objętych niniejszym projektem.
- d. Analizę stanu własnościowego gruntów poza pasem drogowym, na których planowany jest przebieg szlaków rowerowych – na poziomie grup rejestrowych
- e. Przeprowadzenie procesu konsultacji z odpowiednimi JST, właścicielami gruntów np. Lasy Państwowe, Polskie Koleje Państwowe oraz Śląską Radą, w zakresie proponowanego przebiegu tras rowerowych wraz z uwzględnieniem uwag zgłaszanych na etapie konsultacji, oraz uwzględnienie przebiegów alternatywnych i zmienionych tras rowerowych.

W ramach pracy grupy roboczej **grupy roboczej ds. utworzenia subregionalnej sieci tras rowerowych na terenie Subregionu Północnego Województwa Śląskiego** planowane są spotkania konsultacyjne celem analizy stanu własnościowego gruntów poza pasem drogowym, na których planowany jest przebieg szlaków rowerowych.

Ad. III. Rozbudowa, integracja oraz unowocześnienie systemu transportowego i komunikacyjnego w subregionie, ze szczególnym uwzględnieniem transportu publicznego w głównych węzłach

W 2022 roku planuje się przygotowanie kompletnej analizy stanu mobilności dla Gminy Miasta Częstochowy i obszaru Subregionu Północnego Województwa Śląskiego. Diagnoza jest niezbędna w celu opracowania „Planu Zrównoważonej Mobilności Miejskiej dla Miasta Częstochowy i Subregionu Północnego Województwa Śląskiego”.

Projekt dokumentu zostanie przygotowany przy współpracy **Zespołu ds. opracowania Planu Zrównoważonej Mobilności Miejskiej dla Gminy Miasta Częstochowy i obszaru funkcjonalnego Gminy Miasta Częstochowy oraz grupy roboczej ds. rozwoju niskoemisyjnego transportu publicznego na terenie Subregionu Północnego Województwa Śląskiego**, powołanej w celu rozbudowy i integracji systemu transportowego i komunikacyjnego w subregionie.

W celu realizacji zadania pracownicy Biura Związku prowadzi będą kontakty robocze z poszczególnymi jednostkami samorządu terytorialnego oraz z zespołem roboczym ds. Planu Mobilności.

Stworzenie Planu zrównoważonej mobilności dla całego Subregionu Północnego, będzie jedną z odpowiedzi na problemy w zakresie komunikacji zbiorowej związane z likwidacją PKS Częstochowa. Dokument będzie sporządzony na podstawie obowiązujących polityk, dokumentów oraz wytycznych

wszystkich szczebli – europejskich, krajowych, regionalnych, lokalnych i miejskich, oraz będzie zgodny z zasadami zrównoważonego rozwoju.

Ponadto planuje się realizować następujące działania:

- przygotowanie planu spójnej sieci transportu zbiorowego w Subregionie Północnym z uwzględnieniem obszaru Częstochowy oraz obszaru funkcjonalnego na terenie Subregionu Północnego na podstawie informacji i uzgodnień z gminami;
- współpraca z organizacjami w zakresie transportu publicznego na terenie Miasta Częstochowy oraz na terenie pozostałych gmin i powiatów Subregionu Północnego.

Opisane powyżej prace związane są z wdrażaniem działań dotyczących rozwoju niskoemisyjnego transportu publicznego a także osiągnięcia celów ustawy o elektromobilności i paliwach alternatywnych oraz unijnych celów polityki zrównoważonej mobilności na terenie Subregionu Północnego Województwa Śląskiego. Warunkują one efektywne wykorzystywanie środków unijnych w perspektywie finansowej na lata 2021-2027 dla wszystkich gmin członkowskich należących do Subregionu Północnego Województwa Śląskiego.

Ad IV. Poprawa jakości środowiska przyrodniczego, ze szczególnym uwzględnieniem poprawy jakości powietrza, wykorzystywania odnawialnych źródeł energii i ochrony różnorodności biologicznej

W 2022 roku Związek planuje kontynuację działań rozpoczętych w 2021 roku, a mających na celu **wykorzystanie odnawialnych źródeł energii**. W 2021 roku nawiązano współpracę z firmą DOEKO GROUP Sp. z o.o. z Krakowa zajmującą się kompleksową obsługą jednostek samorządu terytorialnego w dziedzinie Gospodarki Niskoemisyjnej w obszarach odnawialnych źródeł energii, efektywności energetycznej czy rozwoju elektromobilności. Przeprowadzono szereg spotkań organizacyjnych z gminami Subregionu Północnego dot. powołania klastrów oraz wypracowano i ujednolicono wzór umowy do podpisu pomiędzy JST a DOEKO GROUP Sp. z o.o. na opracowanie Bilansu Energetycznego oraz Strategii Rozwoju Klastra. Zawiązано cywilnoprawne porozumienia (zwane klastrami energii), w skład których weszły jednostki samorządu terytorialnego z obszaru Subregionu Północnego. Łącznie powstały 4 klastry obejmujące trzy powiaty: częstochowski, kłobucki i myszkowski oraz klaster Gminy Miasta Częstochowy. Każde ze wskazanych Porozumień dotyczy wytwarzania i równoważenia zapotrzebowania, dystrybucji lub obrotu energią z odnawialnych źródeł energii w ramach sieci dystrybucyjnej na obszarze działania danego klastra. Koordynatorem klastrów będzie DOEKO GROUP Sp. z o.o. o, natomiast funkcję Lidera klastrów będzie pełnił Związek Gmin i Powiatów Subregionu Północnego Woj. Śląskiego.

W 2022 roku planuje się powołanie organów klastrów energii zgodnie z zawartym porozumieniem (Walne Zgromadzenie, Rada Założycielska), opracowanie "Regulaminu Klastra" jako integralnej

części Porozumienia, który zawiera przepisy dotyczące bieżącego funkcjonowania klastrów oraz określenie przez Członków klastra wysokości składki rocznej przeznaczonej na funkcjonowanie klastrów. We wskazanym okresie Związek będzie koordynował współpracę pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego poprzez:

- bieżącą współpracę z Koordynatorem
- prowadzenie działalności informacyjnej
- reprezentowanie klastra na zewnątrz w przypadkach, w których nie może tego uczynić Koordynator
- współpracę z innymi organami klastra
- budowanie sieci powiązań i relacji pomiędzy Członkami, Uczestnikami i Partnerami Klastrów.

Planowana jest również kontynuacja działań mających **na celu poprawę jakości powietrza**. W przypadku uzyskania dofinansowania Komisji Europejskiej, zakłada się rozpoczęcie realizacji zintegrowanego projektu pn. „**Śląskie. Przywracamy błękit.**” **Kompleksowa realizacja Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego w ramach unijnego programu LIFE**. Celem głównym projektu są kompleksowe działania na rzecz poprawy jakości powietrza na terenie województwa śląskiego, umożliwiające efektywne wdrożenie Programu Ochrony Powietrza dla województwa śląskiego (dalej: POP), przyjętego uchwałą Sejmiku Województwa nr VI/21/12/2020.

Partnerami projektu są:

1. Beneficjent główny: Województwo Śląskie, którego zadania realizuje Departament Projektów Regionalnych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego;

2. Partnerzy samorządowi:

- poszczególne subregionalne związki gmin i powiatów, w tym dla subregionu północnego: Związek Gmin i Powiatów Subregionu Północnego Województwa Śląskiego
- gminy z terenu województwa śląskiego o wartości wskaźnika zawartego w POP - powyżej 5 tys. m²;

3. Partnerzy merytoryczni: Politechnika Śląska, Instytut Chemicznej Przeróbki Węgla, Śląski Ogród Botaniczny, Europejskie Ugrupowanie Współpracy Terytorialnej TRITIA.

Zadaniem Związku Gmin i Powiatów Subregionu Północnego Województwa Śląskiego jako partnera samorządowego w projekcie będzie :

- Zatrudnienie ekodoradców - projekt zakłada utworzenie i edukację grupy Gminnych Koordynatorów ds. Energii i Klimatu (tzw. ekodoradców), którzy będą działać lokalnie w poszczególnych gminach.
- Działania edukacyjno-informacyjne - ekodoradcy będą odpowiedzialni m.in. za prowadzenie lokalnych działań edukacyjno-informacyjnych, których celem jest zwiększenie świadomości mieszkańców.

Dodatkowo, Związek Gmin i Powiatów Subregionu Północnego, będzie odpowiedzialny za:

- Organizację współpracy z gminami z obszaru subregionu,
- Koordynację lokalnego wymiaru działań kampanijnych,

- Pozyskiwanie informacji i danych monitoringowych z gmin subregionu.

Zakłada się realizację projektu od stycznia 2022 r. do grudnia 2027 r. **Związek Gmin i powiatów będzie pełnił funkcję koordynującą działania wszystkich gmin subregionu, w zakresie organizacji wzajemnej współpracy, wymiany informacji oraz doświadczeń, pośredniczenia we współpracy na linii Beneficjent główny - Partner, sprawozdawczości, monitoringu realizacji wskaźników i celów, monitorowania działań projektowych.**

Ad. V. Wspomaganie członków Związku w realizacji zadań własnych i zleconych

W ramach wspomaganie członków Związku w realizacji zadań własnych i zleconych planuje się organizację spotkań i szkoleń służących wymianie doświadczeń w zakresie wykonywania zadań własnych samorządu lokalnego oraz zadań zleconych przez administrację rządową i samorząd wojewódzki. W 2022 roku zaplanowano m.in. szkolenia tematycznych dedykowanych pracownikom gmin będących członkami Związku- szkolenia będą odbywały się z częstotliwością raz na kwartał (łącznie cztery szkolenia);

Ad. VI. Działalność promocyjna

W ramach działalności promocyjnej planuje się zakup materiałów promocyjnych, audycji promocyjnych oraz publikacji prasowych.

Ad. VII. Inne działania

W 2022 roku Biuro Związku zostanie przeniesione do innej siedziby przy ul. Szymanowskiego w Częstochowie. Powyższa zmiana została podyktowana rozpoczęciem realizacji nowych, dodatkowych zadań przez Związek, w szczególności obsługą projektu pn. „*Śląskie. Przywracamy błękit.*” *Kompleksowa realizacja Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego w ramach unijnego programu LIFE* oraz obsługą klastrów energii. Planowane jest zatrudnienie nowych pracowników- ekodoradców – na potrzeby realizacji powyższych zadań, co jest przewidziane w ramach projektu LIFE, jak również w Programie Ochrony Powietrza dla Województwa Śląskiego przyjętego uchwałą Sejmiku Województwa nr VI/21/12/2020.